

“Als we niets doen zijn we binnen drie jaar failliet” kopte een krant recent de woorden van de Kortrijkse burgemeester. Essentieel dus dat het beheer van de financiën op gemeentelijk vlak met de nodige ernst bekeken wordt. Hoe rationeel gebeuren overigens de beslissingen over ontvangsten en uitgaven op dit niveau?

Vandaag beschikken we over de data om te verifiëren of de electorale cyclus in de gemeente-investeringen en gemeenteontvangsten ook recent nog standhield. De conclusie is dat dit zowel op het vlak van investeringen als de belastingen nog steeds het geval is: belastingsverhogingen worden eerder uitgesteld tot na de verkiezingen terwijl de infrastructuurprojecten om de gemeente op te frissen typisch net voor de verkiezingen vallen.

Hoe zien de begrotingsoverschotten en -tekorten van de gemeenten er door deze vooruit-achteruitpolitiek uit? Sinds 1970 registreren alle gemeenten samen in elk verkiezingsjaar een tekort. In 2012 werd een globaal tekort geboekt van 1275 miljoen euro.

De gemeenten gaan met veel geld om, ze zijn belangrijke economische spelers. Hun uitgaven bedragen 13% van de totale overheidsuitgaven. Van de overheidsinvesteringen in België nemen de gemeenten 45% voor hun rekening en van de totale overheidslonen 31%. Sinds 1970 zijn de gemeenteontvangsten (gecorrigeerd voor inflatie) met 196% gestegen.

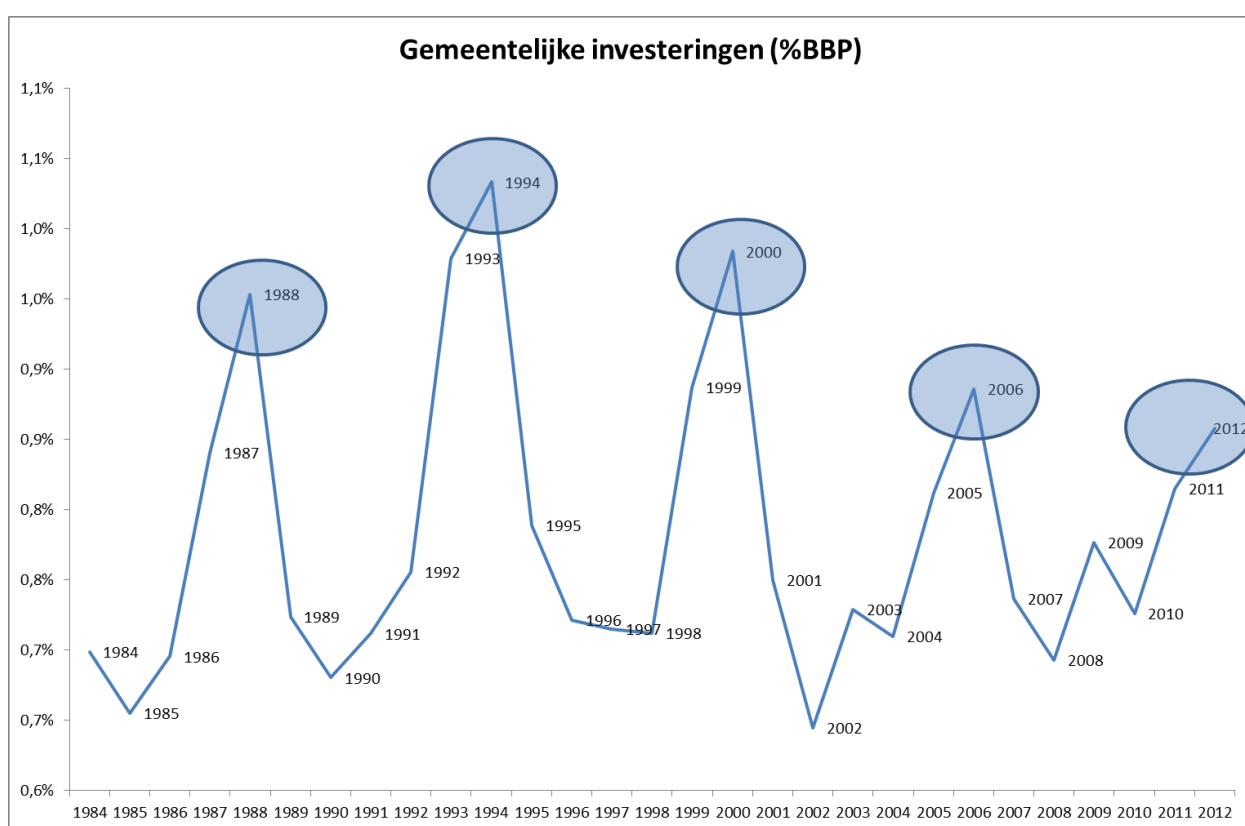
De gevonden electorale cyclus werpt bovendien vragen op omtrent de gevolgen voor de belastingbetaler. Doordat dit gevolgen heeft voor de timing van openbare werken is het denkbaar dat dit een belangrijke extra kost met zich meebrengt. Aannemers draaien overuren in de kunstmatige pieken die hierdoor gegeneerd worden. Per procent dat de facturen voor deze kapitaaluitgaven hoger liggen, kan dit de burger een onnodige meerkost opleveren van 32 miljoen euro.

Meer Itinera: lees hier een uitgebreide nota over de aantrekkelijkheid van gemeenten en steden “GPS voor een goed lokaal bestuur”:

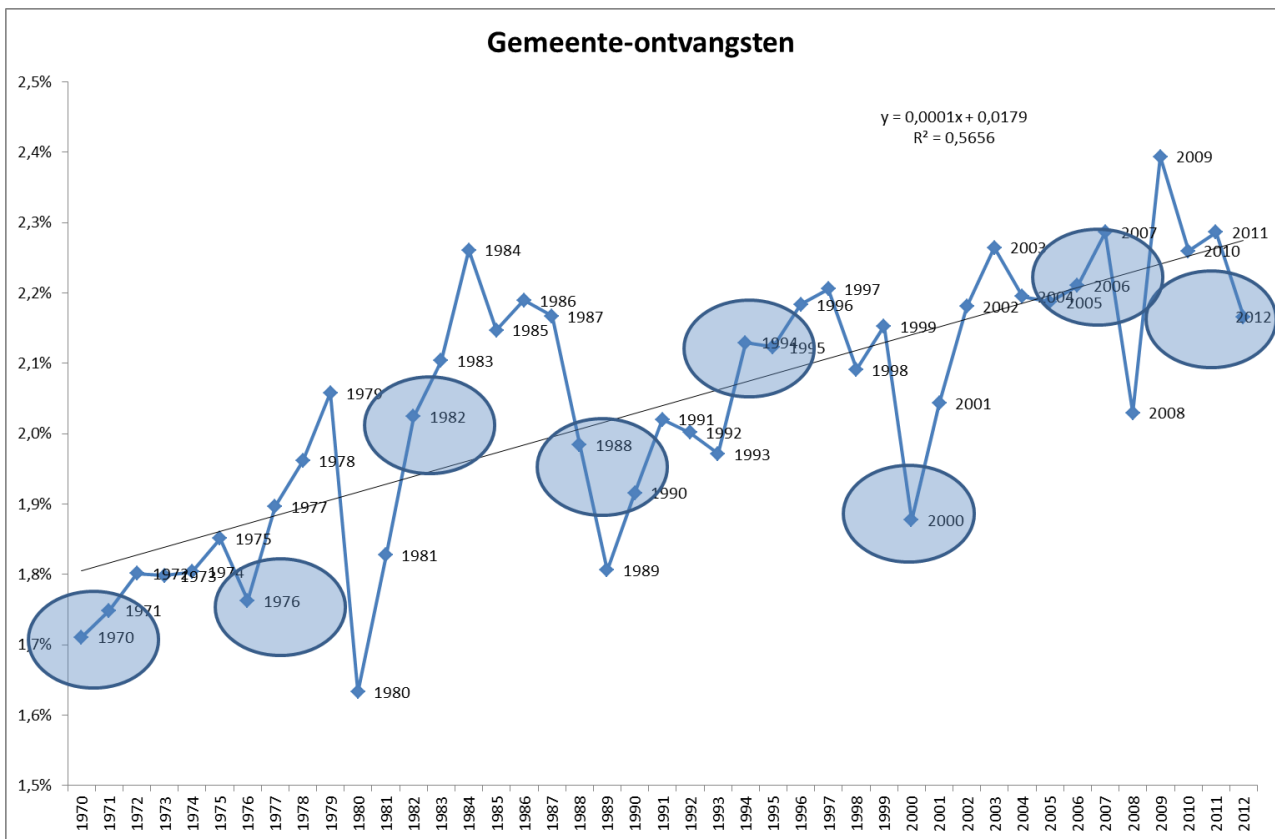
http://www.itinerainstitute.org/nl/bibliotheek/_paper/gps-for-good-local-governance/

FACTCHECKING

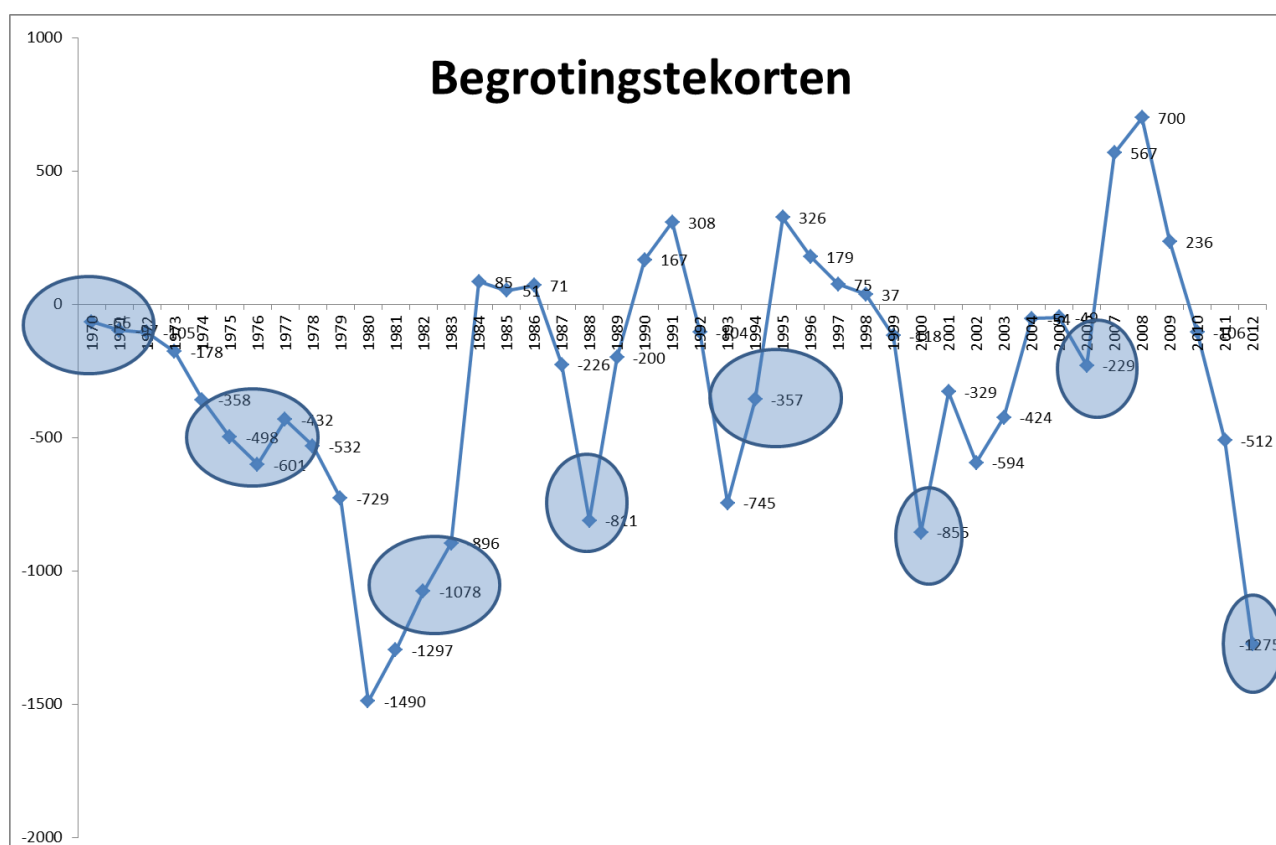
Feit 1: Wat zien we sinds 1970, in het licht van de zesjarige verkiezingscycli? De investeringsuitgaven van de gemeenten liggen in een typisch verkiezingsjaar maar liefst 17,5 % hoger dan in de twee jaar ervoor, om twee jaar later 19,5 % lager te liggen (zie grafiek).

Feit 2: In reële termen (gecorrigeerd voor inflatie) stijgen de belastingontvangsten van de gemeenten in de twee jaren na de verkiezingen gemiddeld met 4.0% terwijl er zelfs een daling is met 0.2% in de twee jaren voor de verkiezing.

Feit 3: Het feit dat de uitgaven toenemen en belastingverhogingen uitgesteld worden in de aanloop van verkiezingsjaren, betekent dat ook op het vlak van de gemeentelijke begrotingstekorten een electorale cyclus gevonden wordt. Sinds 1970 registreren alle gemeenten samen in elk verkiezingsjaar een tekort.

Voor duurzame economische groei
en sociale bescherming.